

על המחזה

המחזה מציג שלושה דורות של מורדים במשפחה אחת בישראל - בן, אמו וסבתו. כל אחד מורד בתחומו ובתקופתו. החל בלח"י בשנות ה-40, דרך תנועת שמאל קיצונית בשנות ה-60, ועד מרד נעורים קיומי וא-פוליטי בשנות ה-90.

העלילה מתחילה בבית קברות, לשם מגיעה מיכאלה, מנחה של תכנית טלוויזיונית פופולארית, בחברת בנה המתבגר, כדי לבקר בקבר הוריה בפעם הראשונה מזה כ-30 שנה. היא נתקלת בגבר מבוגר המגלה לה את הסיפור האמיתי של חייה של אמה.

זה סיפור שמכיל בתוכו את מרכיבי המלודרמה הקלאסית - אהבה, פיתוי, מלחמה, פרידה, תאונה הגורמת לנכות וירייה הנפלטת מאקדח ומשנה את גורלם של כל הגיבורים.

אמנם, עיקר הסיפור מתקשר למחתרת הלח"י בתקופת טרום הקמת המדינה, אבל עניינו סיפור אהבה ובחירה של אישה צעירה ונועזת, והשלכות של בחירה זו על הדור הבא.

"המורדים" מייצר מיתוס ובוחן אותו בעת ובעונה אחת. מחברת המחזה - עדנה מזי"א, שייכת לדור הבנים של יוצאי המחתרת, והיא מתבוננת בהוריה בעיניים ביקורתיות באמצעות גיבורת המחזה מיכאלה, שמרדה בהוריה ובאידיאולוגיה שבשמה פעלו, ואשר מתייחסת לימי המחתרת שלהם כמו לסרט הוליוודי.

הסיפור שמספר שאול למיכאלה מוצג בטכניקה משולבת של תיאטרון וקולנוע ויוצר מסגרת אסתטית ואומנותית. הצגה המותחת את גבולות התיאטרון ומשלבת קטעי וידאו, מוסיקה, שירים, רקדנים ועוד.

על המחזאית:

עדנה מזי"א היא אחת היוצרות הפוריות והמוערכות בתיאטרון הישראלי.

את ראשית דרכה ככותבת החלה בעולם הקולנוע כשותפה בכתיבת תסריטים. מאוחר יותר עברה לעולם התיאטרון ועד מהרה כבשה לעצמה מעמד של יוצרת בולטת בתחום, הן בכתיבה והן בבימוי. מבין המחזות שכתבה - "וינה על הים", "משחקים בחצר האחורית", "הורדוס", "סיפור משפחתי", "היה או לא היה", "ילדים רעים". מזי"א זכתה בפרסים על פעילותה הענפה בתחום הכתיבה. מחזותיה תורגמו לשפות זרות והועלו על במות ברחבי העולם.

המחזה "המורדים" מבוסס על יסודות אוטוביוגרפיים - אביה היה מפקד הא"צ בדרום אפריקה, אמה ילידת וינה הייתה פעילה בלח"י, והיא עצמה מרדה בקו האידיאולוגי של הבית וחברה לצד השמאלי של המפה הפוליטית של ישראל. על המחזה "המורדים" זכתה עדנה מזי"א לפרס מחזאית השנה לשנת 1998/1999.

מרד נעורים - לגדול פירושו לתפוס את מקום ההורה

קיימת השערה שאם יגדלו הורים את ילדיהם כהלכה, ימעטו הצרות והקשיים. אין דבר רחוק מזה!

בעת הגדילה של תקופת ההתבגרות, מגיחים הנערים והנערות מן הילדות ומתרחקים מתלות, בדרכים שונות ומשונות, כשהם מגשימים דרכם אל מעמד של מבוגר. ילדיך ינסו לטעת בך הרגשת אחריות לכישלונותיהם. גם לאלה שבעצם אינך אשם בהם. לגדול פירושו לתפוס את מקום ההורה. ואכן כך הדבר, בפנטזיה הלא מודעת, גדילה היא מעצם טבעה מעשה תוקפני.

יש כמובן נערים ונערות המצליחים לעבור את שלב הגדילה במסגרת הרמונית עם ההורים ובלי גילויי מרי בבית. אבל כדאי לזכור שהמרי קשור לחירות שהענקת לילדיך בכך שגידלת אותם להתקיים בזכות עצמם. במקרים מסוימים אפשר לומר: "זרעת תינוק וקצרת פצצה".

אחד הדברים המרגשים ביותר במתבגרים הוא האידאליזם שלהם. הם עדיין לא התפכחו מאשליות ולכן הם חופשיים לטוות תכניות אידאוליות. המתבגר אינו מסוגל לראות ראייה ארוכת טווח - ראייה שהיא טבעית יותר למי שחיו עשרות שנים רבות. גיל ההתבגרות הוא שלב קולני ופעיל, אבל שאיפתו של המתבגר היא שיתמודדו אתו. העימות חייב להיות אישי - נדרשים מבוגרים כדי שהמתבגרים יממשו את עצמם. העימות הוא מן הכלה, שאין בה השבת מידה כנגד מידה ואין בה נקמנות, אבל היא בעלת כוח משלה.

מתוך "משחק ומציאות" מאת ד.ו.ויניקוט בהוצאת "עם עובד", 1995

יוצרי ההצגה:

כוראוגרפיה - שירלי גרובר

אנימציה, צילום ועריכת וידאו - תום קוריס

עריכה מוסיקלית - עפר לוט

עיצוב תאורה - יונתן "ספידי" קול

מנהל הפקה - אמיר כהן

מפיקה בפועל - סתיו דוידוף

הפקה - עיריית כפר סבא- אגף התרבות, נוער וספורט

ניהול הצגה - שרונה כפרי

משתתפים - לפי סדר הופעתם:

שאול המבוגר - אמיר כהן

מיכאלה המבוגרת - אביבה אורדן

יאלי - ישראל גולדרט

מרתה - שיראל חכשורי-אשרוב

אלמה - יעל פדר

יואל - יהודה ירון

מיכאלה הצעירה - רונה נבון

שאול הצעיר - גל בן ארצי

הקצין הבריטי וויליאמס - יגאל אליאס

זמרת בארים - מיכל נמט

הרקדנים:

חן אבן טוב

נועה בירן

ישראל גולדרט

סתיו דוידוף

איתי סקיבא

מיכל נאור

פזית שלף

עובד שמשי